

**KOMORNÝ
KONCERT SND
SKUTA & CSEH:
BACH**

SLOVENSKÉ
NÁRODNÉ
DIVADLO
OPERA

OPERNÝ
SALÓN
104.
SEZÓNA

26/11/23
15.00 h

**KOMORNÝ
KONCERT SND**

TOMÁŠ CSEH
viola

MIKI SKUTA
klavír

DANIELA ŠPINAR
slovo

**Johann
Sebastian Bach**

PROGRAM

Johann Sebastian Bach

Sonáta pre violu a klavír č. 1 G dur, BWV 1027

1. Adagio
2. Allegro ma non tanto
3. Andante
4. Allegro moderato

Sonáta pre violu a klavír č. 2 D dur, BWV 1028

1. Adagio
2. Allegro
3. Andante
4. Allegro

Sonáta pre violu a klavír č. 3 g mol, BWV 1029

1. Vivace
2. Adagio
3. Allegro

Jan Skácel

Básně I, II

(výber z básnických zbierok)

Trvanie 60 minút bez prestávky

Zmena programu a účinkujúcich vyhradená

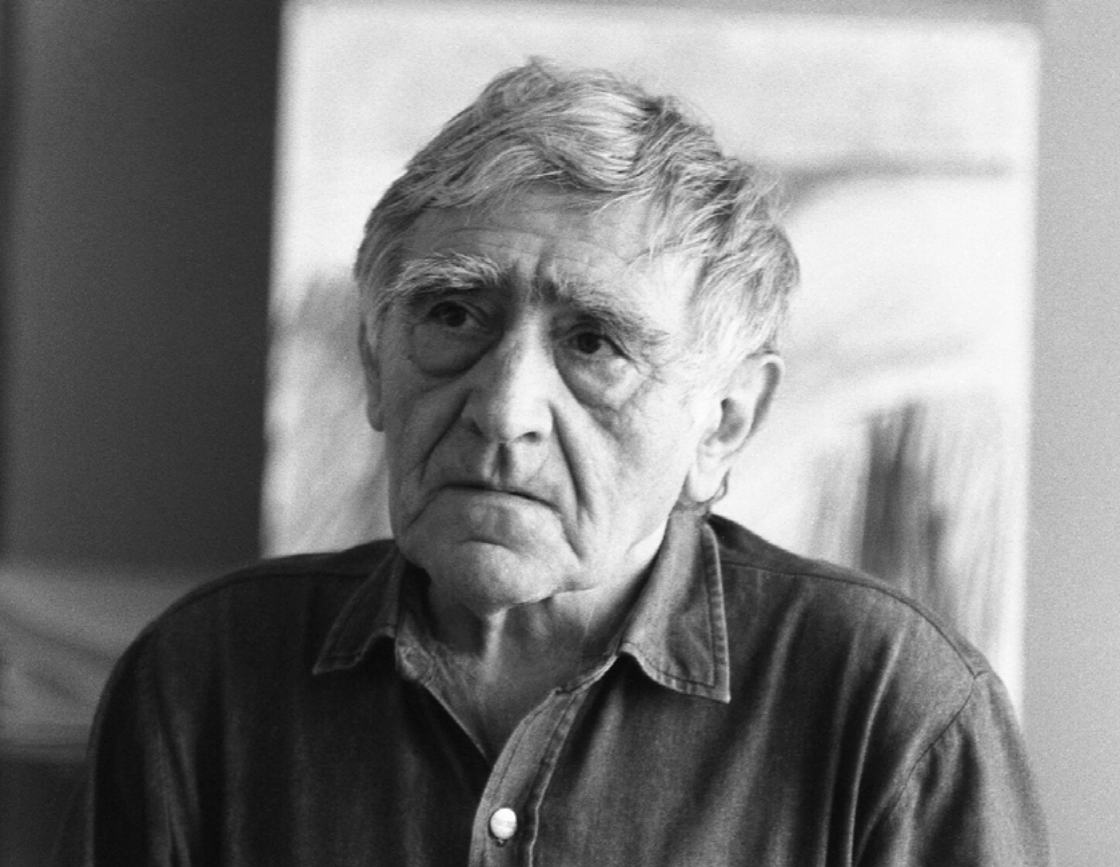
JOHANN SEBASTIAN BACH

(1685 – 1750)

Nemecký hudobný skladateľ, hráč na klávesových nástrojoch, zbormajster a pedagóg. Je považovaný za jedného z najväčších hudobných géniov všetkých čias a zavŕšiteľa barokového hudobného štýlu. Bachovo dielo malo zásadný vplyv na ďalší vývoj hudby počnúc Mozartom až po súčasných skladateľov. Vo svojich časoch bol považovaný najmä za vynikajúceho praktického hudobníka, ako skladateľ bol menej známy. Po jeho smrti upadla jeho tvorba takmer do zabudnutia, jej kvality opäť objavil až v 19. storočí Felix Mendelssohn-Bartholdy a odvtedy si udržuje Bachova hudba mimoriadny rešpekt. Medzi jeho najznámejšie skladby patria

Brandenburské koncerty, Orchesterálne suity, Umenie fúgy, Temperovaný klavír, Goldbergove variácie, Matúšove a Jánove pašie, Vianočné oratórium, množstvo kantát a organovej hudby.

Viola da gamba patrila v období baroka k mimoriadne obľúbeným sólovým nástrojom, hoci o krátky čas ju už nahradilo violončelo. To bolo dovtedy vnímané iba ako súčasť *basso continuo*, no jeho väčšie dynamické možnosti, ktoré zodpovedali požiadavkám barokových inštrumentálnych koncertov, a kompozícia Bachových famózných šiestich suít pre sólové violončelo spôsobili, že záujem o komornejšiu violu da gamba začal upadať. Podobne aj Bachove tri sonáty pre tento nástroj akoby stáli v ústraní, no existujú aj vo verzii pre iné obsadenie. Prvá štvorčasťová sonáta pre violu da gamba bola pôvodne skomponovaná pre dve flauty a *basso continuo*. Bach upravil part druhej flauty pre violu da gamba a prvú flautu pre čembalo. Druhá sonáta je tiež komponovaná v štyroch častiach a svojou formou zodpovedá dobovej *sonate da chiesa*. Tretia sonáta má tri časti, čo už zodpovedá štruktúre inštrumentálneho koncertu a oba nástroje v nej majú rovnocenné postavenie. Na dnešnom koncerte si vypočujeme tieto tri nádherné sonáty v podaní súčasných nástrojov – violy a klavíra.

JAN SKÁCEL

(1922 – 1989)

Český básnik, prozaik a autor poézie pre deti.

Počas druhej svetovej vojny bol totálne nasadený, po skončení štúdia filozofie pracoval v médiách, ale po roku 1969 nesmel publikovať a prešiel na samizdat a exilovú literatúru. Od roku 1981 opäť v obmedzenej miere publikoval, ale zmeny režimu v roku 1989 sa nedožil. Pre jeho tvorbu je typický blízky vzťah k rodnej Morave. Témy jeho formálne dokonalých, introvertných básní sa dotýkajú etiky, morálky a duchovného tajomna.

TOMÁŠ CSEH

Patrí k popredným predstaviteľom slovenského interpretačného umenia. Pochádza z rodiny s hlbokou hudobnou tradíciou. Štúdium hry na viole absolvoval na Konzervatóriu v Bratislave v triede Kornela Klatta, neskôr na Vysokej škole múzických umení v Bratislave pod vedením Jozefa Hošeka. Štúdium na Vysokej škole múzických umení ukončil v roku 2014 dosiahnutím doktorandského stupňa. Vzdelanie si rozšíril aj v rámci postgraduálneho štúdia na Universität für Musik und darstellende Kunst Wien u Wolfganga Klosa.

Počas štúdia absolvoval aj množstvo majstrovských kurzov pod vedením takých osobností ako Wolfgang Klos, Nobuko Imai, Bruno Pasquier, Vladimír Bukač, Hartmut Rohde, Milan Radič.

Ako sólista účinkoval s orchestrami ako Štátna filharmónia Košice, Bruno Walter Symphony Orchestra, Internationale Donauphilharmonie, Franz Liszt Chamber Orchestra. S klaviristkou Hiromi Cseh Ishiguri uviedli množstvo recitálov doma i v zahraničí, majú za sebou aj niekoľko úspešných turné v Japonsku.

Ako orchestrálny hráč aktívne spolupracoval s viacerými medzinárodnými orchestrami ako Bruno Walter Symphony Orchestra, Academy Chamber Orchestra Luxembourg, Sendai Philharmonic Orchestra Japan, Symphonic Orchestra Flanders Opera.

Ako huslista a violista sa okrem klasickej hudby venuje aj džezu a najmä ľudovej hudbe. Patrí k najvýznamnejším predstaviteľom maďarského folklóru u nás, v roku 2015 dostal cenu Harmónia – Cena maďarskej hudby na Slovensku.

Je zakladajúcim členom kapely Cseh Tamás Band, s ktorou pravidelne účinkuje v rôznych európskych krajinách. S manželkou, klaviristkou Hiromi Cseh Ishiguri a s bratom Alexandrom Csehom (kontrabas) pravidelne vystupujú vo Švajčiarsku, kde si zahráli aj so svetoznáμου huslistkou Patriciou

Kopačinskou v dokumentárnom filme *Made in Europa* pre holandskú televíziu (2017).

Tomáš Cseh v roku 2020 založil Podunajský festival komornej hudby, na ktorý ako umelecký riaditeľ pozýva popredných domácich i zahraničných interpretov. V roku 2021 debutoval ako dirigent s orchestrom Cappella Istropolitana. V súčasnosti pôsobí na pozícii 1. sólového violistu v orchestri Opery Slovenského národného divadla v Bratislave.

MIKI SKUTA

Centrom záujmu klaviristu Mikiho Skutu je klasická hudba a džez, v súčasnosti prevládajú aktivity v oblasti klasickej hudby. Spolupracoval s vynikajúcimi hudobníkmi oboch žánrov ako Angelika Kirschlager, Christian Muthspiel, Elisabeth Kulman, Wolfgang Muthspiel, Benjamin Schmid, Tomasz Stanko, Didier Lockwood, Mark Feldman, Jiří Stivín, Juraj Bartoš, Marek Piaček a inými. Vystupoval ako sólista alebo člen rôznych súborov (Motley Mothertonque, OENM, Octet Ost, die reihe, Bruckner Orchester Linz, Slovenský komorný orchester, SO Danubia-Budapest, Slovenská filharmónia, Capella Istropolitana, Ghymes), na festivaloch ako

Bach Unwrapped London, International Liszt Fesztivál, Kunstfest Weimar, Zürich Jazz Festival, The Piano-Budapest, Salzburg Biennale, Bratislavské hudobné slávnosti, Saalfelden Jazz Festival, Kontrasty (Lvov), Varšavská jeseň a iných. S manželkou Norou Skuta založili klavírne duo, ktoré sa už od svojho vzniku v roku 1996 zameriava na uvádzanie diel 20. storočia. Ako sólista spolupracoval s dirigentmi ako Johannes Kalizke, David McQueen, Domonkos Héja, Daniel Gazon, Bohdan Warchal, John C. Whitney, Martin Sieghart, Christian Muthspiel, Róbert Stankovský, Ondrej Lenárd, Szymon Byvalec, Theodore Kuchar a inými.

Popri realizovaní nahrávok pre Radio Suisse, ORF, Rozhlas a televíziu Slovenska a ďalších nahráva pre rôzne hudobné vydavateľstvá doma i v zahraničí. Jeho nahrávka Bachových *Goldbergových variácií* pre vydavateľstvo Hevhetia bola vysoko ocenená v recenzii prestížneho časopisu BBC Music Magazine, kde získala najvyššie päťhviezdičkové hodnotenie. Vďaka tomu sa Skuta predstavil na svojom debutovom recitáli v Londýne a Paríži (2005). Následne aj ďalšie jeho CD z tvorby J. S. Bacha získalo v časopise BBC Music Magazine rovnako najvyššie päťhviezdičkové hodnotenie. Od roku 1993 zazneli Skutove kompozície (džez, pop alebo súčasná hudba) v Rakúsku, Nemecku,

vo Švajčiarsku, Francúzsku, v Anglicku, Holandsku a Maďarsku na viac ako osemdesiatich koncertoch. V roku 2005 dostal objednávku na skomponovanie husľového koncertu pre rakúskeho huslistu Benjamina Schmida. Pod názvom *Violinkonzert 2006* bolo toto Skutovo dielo od svojej premiéry v júni 2006 v Salzburgu uvedené na ďalších desiatich koncertoch.

DANIELA ŠPINAR

Po absolvovaní štúdia herectva a réžie na Katedre činoherného divadla Divadelnej akadémie múzických umení v Prahe s veľkým úspechom hosťovala v mnohých oblastných a pražských divadlách. Krátko mala angažmán v Divadle na Vinohradoch, kde vznikla jej najznámejšia inscenácia *Vojcek*. Spolupracovala aj s nezávislým divadlom Letí. Do nástupu do Národného divadla v Prahe získala všetky české divadelné ocenenia za réžiu, niektoré z nich aj opakovane.

Od sezóny 2015/2016 sa stala (po Ivanovi Rajmontovi, Jozefovi Kovalčukovi a Michalovi Dočekalovi) štvrtou porevolučnou umeleckou šéfkou Činohry ND. Tu sa rozvíjala aj ako autorka

a okrem klasiky inscenovala aj množstvo vlastných dramatisácií a textových koláží. Mimoriadny ohlas zaznamenali jej operné inscenácie *Z mrtvého domu* Leoša Janáčka a *Billy Budd* Benjamin Brittena. Svoje pôsobenie v ND Praha ukončila sezónou 2021/2022. V súčasnosti ako režisérka hostuje vo viacerých českých divadlách. Aktuálne pripravuje svoj režijný debut v Činohre SND, hru Paula Rudnicka *Sme v pohode*.

Cyklus *Komorné koncerty SND* vznikol z iniciatívy viacerých členov orchestra Opery SND.

Ich spoločnou ambíciou je popri rozsiahlom opernom a baletnom repertoári venovať sa aj komornej hudbe pre tradičné i menej tradičné nástrojové kombinácie. Počiatočný inštrumentálny charakter podujatí sa neskôr rozšíril aj na komorné piesňové recitály sólistov Opery SND.

Charakteristickým spoločným znakom väčšiny koncertov je aj účasť členov Činohry SND, ktorí v programe účinkujú s krátkym literárnym vstupom.

Koncept a projektový manažér Kristián Tóth

Zostavil, dramaturgia Jozef Červenka

Fotografie Mária Virágh (T. Cseh), archív Mikiho Skutu,

Jana Myslivečková (D. Špinar) a archív SND

Jazyková úprava Katarína Vilhanová

Grafický dizajn Linda Pavelková

Produkcia Zuzana Barysz

Vydalo Slovenské národné divadlo 2023

www.snd.sk

Zriaďovateľ SND

Generálny partner

Generálny mediálny partner

Mediálny partner premiér

Partneri

SKODA

EUROVEA

Oficiálna minerálna voda pre SND

Hlavní mediální partneri

SME

Pravda

Ringier

